

จุดเปลี่ยนที่สำคัญกับกฎหมายการแข่งขันทางการค้าของประเทศไทย

นายรัฐพงศ์ โกตะสุวรรณ^๑

Adam Smith นักปรัชญาทางความคิดที่สำคัญชาวสกอตแลนด์ได้กล่าวถึงทฤษฎีการค้าที่สำคัญในหนังสือ The Wealth of the Nations กล่าวคือ ทฤษฎีการค้าเสรี หรือบางครั้งที่เราเรียกว่า “ระบบเศรษฐกิจแบบเสรีนิยม” โดยมีความเชื่อว่า รัฐไม่ควรเข้าไปยุ่งกับการค้าของเอกชน ควรปล่อยให้เอกชนดำเนินการค้าได้อย่างเสรีโดยให้เป็นไปตามกลไกของตลาดซึ่งขึ้นอยู่กับอุปสงค์และอุปทาน (Demand and Supply) ทั้งนี้ หากในตลาดสินค้าและการบริการมีการแข่งขันมากย่อมทำให้ผู้บริโภคสินค้าและการบริการได้ประโยชน์ อย่างไรก็ตาม แนวความคิดหรือความเชื่อดังกล่าวนั้นอาจไม่ตรงกับในโลกแห่งความจริง เนื่องจากบ่อยครั้งที่ในตลาดสินค้าหรือการบริการบางประเภทไม่มีการแข่งขันกันอย่างแท้จริง เช่น ในตลาดสินค้าหรือการบริการมีผู้ผลิตสินค้าหรือให้บริการผูกขาดเพียงรายเดียว หรือมีผู้ผลิตสินค้าหรือให้บริการหลายรายแต่ผู้ผลิตหรือให้บริการรายใหญ่ก็กดขี่ผู้ผลิตสินค้าหรือให้บริการรายเล็ก จึงทำให้ผู้บริโภคสินค้าหรือรับบริการถูกเอาเปรียบจากผู้ผลิตสินค้าหรือให้บริการนั้น หรือผู้ผลิตสินค้าหรือให้บริการรายเล็กไม่ได้รับความเป็นธรรมจากผู้ผลิตสินค้าหรือให้บริการรายใหญ่ ด้วยเหตุข้อบกพร่องของกลไกตลาดดังกล่าว รัฐจึงต้องมีหน้าที่เข้ามาควบคุมกำกับดูแลให้การค้าสินค้าและการบริการมีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม เพื่อให้ผู้บริโภคได้ประโยชน์สูงสุด ซึ่งวิธีการหนึ่งที่รัฐเข้ามาควบคุมกำกับดูแล คือ การออกกฎหมายมาเพื่อควบคุมกำกับดูแลให้มีการแข่งขันทางการค้าอย่างเสรีและเป็นธรรม

ดังนั้น ในบทความนี้ผู้เขียนจะขอเสนอเนื้อหาโดยแบ่งออกเป็นสองส่วนที่สำคัญ โดยในส่วนแรกจะกล่าวถึงความเป็นมาของกฎหมายการแข่งขันทางการค้าของประเทศไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยจะชี้ให้เห็นถึงข้อบกพร่องจนนำไปสู่การเสนอแก้ไขกฎหมายการแข่งขันทางการค้าเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๐ และส่วนที่สองจะยกตัวอย่างให้เห็นถึงความแตกต่างเฉพาะประเด็นที่น่าสนใจระหว่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ กับพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งถือเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญของกฎหมายการแข่งขันทางการค้าสำหรับประเทศไทย ดังมีรายละเอียดที่จะกล่าวต่อไป

๑. ความเป็นมาของกฎหมายการแข่งขันทางการค้าของประเทศไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

หากจะกล่าวถึงจุดเริ่มต้นของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันทางการค้าสำหรับประเทศไทย ที่เห็นชัดเจนก็จะต้องเริ่มต้นในปี พ.ศ. ๒๔๘๐ โดยรัฐบาลในขณะนั้นได้มีการเสนอให้มีการตราพระราชบัญญัติป้องกันการค้ากำไรเกินควร พุทธศักราช ๒๔๘๐ ขึ้นเป็นฉบับแรก และเมื่อระยะเวลาผ่านไปประมาณ ๑๐ ปี จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติดังกล่าว และมีมีการตราพระราชบัญญัติป้องกันการค้ากำไรเกินควร พ.ศ. ๒๔๙๐ ขึ้นอีกครั้งหนึ่ง โดยเมื่อพิจารณาเนื้อหาในพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับดังกล่าว ต่างมีหลักการและสาระสำคัญคล้าย ๆ กัน เช่น พระราชบัญญัติป้องกันการค้ากำไรเกินควร พ.ศ. ๒๔๙๐ กำหนดให้มีคณะกรรมการกลาง และคณะกรรมการในแต่ละจังหวัด (คณะกรรมการส่วนจังหวัด) ขึ้นมา

^๑นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ ฝ่ายกฎหมายการค้าระหว่างประเทศและทรัพย์สินทางปัญญา กองกฎหมายพาณิชย์และอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรกฎาคม ๒๕๖๑)

ทำหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการป้องกันการค้ากำไรเกินควร เช่น มีอำนาจสั่งห้ามมิให้ค้ากำไรเกินควรในสิ่งของตามที่ระบุในเขตท้องที่ใดท้องที่หนึ่ง โดยอาจสั่งกำหนดราคาสูงสุดของการขายส่งหรือขายปลีก สั่งให้แสดงราคาโดยชัดเจน จัดการปันส่วนในการซื้อ การขาย ตลอดจนการวางเงื่อนไขของการซื้อหรือการขาย หรือสั่งบังคับให้ขายตามปริมาณและราคาที่คณะกรรมการกำหนดโดยให้ขายแก่คณะกรรมการหรือผู้หนึ่งผู้ใดตามที่คณะกรรมการกำหนด^๒ โดยพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับดังกล่าวต่างกำหนดบทลงโทษทางอาญาสำหรับบุคคลที่กระทำการฝ่าฝืนบทบัญญัติตามที่กำหนด เช่น ลงโทษแก่ผู้ที่กระทำการค้ากำไรเกินควรโดยขายสิ่งของที่ห้ามมิให้ค้ากำไรเกินควรเกินราคาสูงสุดที่กำหนดซึ่งต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามพันบาท หรือจำคุกไม่เกินสามปี หรือทั้งปรับทั้งจำ^๓ หรือลงโทษผู้ที่มีสิ่งของที่ห้ามการค้ากำไรเกินควรไว้เพื่อการค้าแต่ไม่ยอมขายเมื่อมีผู้ขอซื้อไม่เกินสมควรแก่การใช้ และโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรซึ่งต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือจำคุกไม่เกินห้าปี หรือทั้งปรับทั้งจำ^๔

ต่อมาภายหลังที่พระราชบัญญัติป้องกันการค้ากำไรเกินควร พ.ศ. ๒๔๙๐ ใช้บังคับได้กว่า ๓๐ ปี รัฐบาลในขณะนั้นได้มีการเสนอให้มีการตราพระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ. ๒๕๒๒ ขึ้น โดยสาระสำคัญของพระราชบัญญัตินี้ คือ การปรับปรุงพระราชบัญญัติป้องกันการค้ากำไรเกินควร พ.ศ. ๒๔๙๐ ซึ่งมีข้อบกพร่องอยู่บางประการ เช่น ไม่มีบทบัญญัติควบคุมผู้ประกอบการธุรกิจในการรวมตัวกันกำหนดราคาสินค้าและค่าบริการ หรือไม่มีบทบัญญัติป้องกันการกระทำอันเป็นการผูกขาดหรือจำกัดการแข่งขันในการประกอบธุรกิจ สำหรับเนื้อหาระบบสำคัญของพระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ. ๒๕๒๒ นั้น นอกจากจะกำหนดให้มีคณะกรรมการกลาง และคณะกรรมการระดับจังหวัด เช่นเดียวกับพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับก่อนหน้านี้อันแล้ว ในพระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาดฯ ยังได้บัญญัติให้อำนาจคณะกรรมการกลางประกาศกำหนดให้ธุรกิจใดเป็นธุรกิจควบคุมได้ หากปรากฏเห็นว่าการประกอบธุรกิจนั้นมีพฤติการณ์อันเป็นการผูกขาดหรือจำกัดการแข่งขันในการประกอบธุรกิจ^๕ หรือกำหนดห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจควบคุมกระทำการร่วมกับผู้ประกอบธุรกิจควบคุมอื่นโดยจงใจที่จะก่อให้เกิดการผูกขาดหรือจำกัดการแข่งขันโดยไม่ชอบธรรมในการประกอบธุรกิจในลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่กำหนด เช่น แต่งตั้งหรือมอบหมายให้บุคคลใดแต่ผู้เดียวเป็นผู้จำหน่ายสินค้าควบคุมอย่างเดียวกัน หรือประเภทเดียวกันทั่วราชอาณาจักร กำหนดราคาขายสินค้าควบคุมเป็นราคาเดียวกันหรือตามที่ตกลงกัน กำหนดแบ่งท้องที่ที่ผู้ประกอบธุรกิจควบคุมแต่ละรายจะจำหน่ายสินค้าควบคุมได้ในท้องที่นั้น หรือกำหนดลูกค้าที่ผู้ประกอบธุรกิจควบคุมแต่ละรายจะจำหน่ายสินค้าควบคุมให้ได้โดยผู้ประกอบธุรกิจควบคุมอื่นจะไม่จำหน่ายสินค้านั้นแข่งขัน^๖ และกำหนดโทษทางอาญาสำหรับกรณีที่บุคคลได้กระทำการฝ่าฝืนบทบัญญัติที่กำหนดห้ามไว้

อย่างไรก็ตาม ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ รัฐบาลได้มีการปรับปรุงพระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ. ๒๕๒๒ อีกครั้งหนึ่ง โดยมีการแยกหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการป้องกันการผูกขาดออกจากการกำหนดราคาสินค้าขึ้นเป็นอีกฉบับหนึ่ง โดยมีการตราพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ ขึ้นไว้เป็นการเฉพาะซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการป้องกันการกระทำอันเป็นการผูกขาด ลด หรือจำกัดการแข่งขันในการประกอบธุรกิจอย่างเป็นระบบเพื่อเป็นการส่งเสริมให้การประกอบ

^๒ มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันการค้ากำไรเกินควร พ.ศ. ๒๔๙๐

^๓ มาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันการค้ากำไรเกินควร พ.ศ. ๒๔๙๐

^๔ มาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันการค้ากำไรเกินควร พ.ศ. ๒๔๙๐

^๕ มาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ. ๒๕๒๒

^๖ มาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ. ๒๕๒๒

ธุรกิจเป็นไปอย่างเสรีและป้องกันมิให้เกิดการกระทำอันไม่เป็นธรรมในการประกอบธุรกิจได้ สำหรับสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า ฉบับใหม่นั้นได้กำหนดให้มีคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าขึ้นมาหนึ่งชุดเพื่อมาทำหน้าที่รับผิดชอบการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ เช่น ประกาศกำหนดส่วนแบ่งตลาดและยอดเงินขายของธุรกิจใดที่ถือว่าผู้ประกอบการที่อยู่ในเกณฑ์ดังกล่าวเป็นผู้ประกอบซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด พิจารณาเรื่องร้องเรียนในกรณีที่มิบุคคลร้องเรียนว่ามีการกระทำที่ฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ สั่งการให้ผู้ประกอบธุรกิจระงับ หยุด หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงการกระทำที่เห็นว่ามี การฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ หรือออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขออนุญาตกระทำการรวมธุรกิจ หรือร่วมกันลดหรือจำกัดการแข่งขัน^๗ นอกจากนี้ ในพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้าฯ ยังกำหนดให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าขึ้นในกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ ซึ่งมีหน้าที่และอำนาจสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ติดตามความเคลื่อนไหวและสอดส่องพฤติการณ์ของผู้ประกอบธุรกิจ ตลอดจนศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเกี่ยวกับสินค้า การบริการ และพฤติกรรมในการประกอบธุรกิจ รวมทั้งเสนอแนะแนวทางและให้ความเห็นในการป้องกันการใช้อำนาจเหนือตลาด การรวมธุรกิจ การลด และการจำกัดการแข่งขันในการประกอบธุรกิจ โดยมีอธิบดีกรมการค้าภายในเป็นเลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงาน^๘

สำหรับมาตรการที่ป้องกันการผูกขาดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒^๙ เช่น

๑. ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดกระทำการในลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่กำหนด เช่น กำหนดหรือรักษาระดับราคาซื้อหรือขายสินค้าหรือค่าบริการอย่างไม่เป็นธรรม กำหนดเงื่อนไขในลักษณะที่เป็นการบังคับโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อมอย่างไม่เป็นธรรมให้ผู้ประกอบธุรกิจอื่นซึ่งเป็นลูกค้าของตนต้องจำกัดการบริการ การผลิต การซื้อ หรือการจำหน่ายสินค้า หรือต้องจำกัดโอกาสในการเลือกซื้อหรือขายสินค้า การได้รับหรือให้บริการ หรือในการจัดหาสินค้าจากผู้ประกอบธุรกิจอื่น หรือแทรกแซงการประกอบธุรกิจของผู้อื่นโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร (มาตรา ๒๕)

๒. ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจกระทำการรวมธุรกิจ อันอาจก่อให้เกิดการผูกขาดหรือความไม่เป็นธรรมในการแข่งขันตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ (มาตรา ๒๖)

๓. ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจใดร่วมกับผู้ประกอบธุรกิจอื่นกระทำการใด ๆ อันเป็นการผูกขาดหรือลดการแข่งขัน หรือจำกัดการแข่งขันในตลาดสินค้าใดสินค้าหนึ่ง หรือบริการใดบริการหนึ่งในลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่กำหนด เช่น กำหนดราคาขายหรือราคาซื้อสินค้าหรือบริการเป็นราคาเดียวกัน หรือตามที่ตกลงกัน หรือจำกัดปริมาณการขายหรือรับซื้อสินค้าหรือบริการ หรือทำความตกลงร่วมกันเพื่อเข้าครอบครองตลาดหรือควบคุมตลาด หรือกำหนดข้อตกลงหรือเงื่อนไขในลักษณะสมรู้กันเพื่อให้ฝ่ายหนึ่งได้รับการประมูลหรือประกวดราคาสินค้าหรือบริการ หรือเพื่อมิให้ฝ่ายหนึ่งเข้าแข่งขันราคาในการประมูลหรือประกวดราคาสินค้าหรือบริการ หรือกำหนดแบ่งท้องที่ที่ผู้ประกอบธุรกิจแต่ละรายจะจำหน่ายหรือลดการจำหน่ายสินค้าหรือบริการได้ในท้องที่นั้น หรือกำหนดลูกค้าที่ผู้ประกอบธุรกิจแต่ละรายจะจำหน่ายสินค้าหรือบริการให้ได้ โดยผู้ประกอบธุรกิจอื่นจะไม่จำหน่ายสินค้าหรือบริการนั้นแข่งขัน (มาตรา ๒๗)

^๗มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒

^๘มาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒

^๙หมวด ๓ การป้องกันการผูกขาด (มาตรา ๒๕ ถึงมาตรา ๒๙) แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒

๔. ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับผู้ประกอบธุรกิจซึ่งอยู่นอกราชอาณาจักร ไม่ว่าความสัมพันธ์นั้นจะเป็นโดยทางสัญญา นโยบาย ความเป็นหุ้นส่วน การถือหุ้น หรือมีความสัมพันธ์ในลักษณะอื่นใดทำนองเดียวกัน ดำเนินการใด ๆ เพื่อให้บุคคลซึ่งอยู่ในราชอาณาจักรที่ประสงค์จะซื้อสินค้าหรือบริการมาใช้เองต้องถูกจำกัดโอกาสในการเลือกซื้อสินค้าหรือบริการจากผู้ประกอบธุรกิจซึ่งอยู่นอกราชอาณาจักรโดยตรง (มาตรา ๒๘)

๕. ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจกระทำการใด ๆ อันมิใช่การแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม และมีผลเป็นการทำลาย ทำให้เสียหาย ขัดขวาง กีดกัน หรือจำกัดการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจอื่น หรือเพื่อมิให้ผู้อื่นประกอบธุรกิจ หรือต้องล้มเลิกการประกอบธุรกิจ (มาตรา ๒๙)

หากผู้ประกอบธุรกิจคนใดกระทำการโดยฝ่าฝืนมาตรการที่ป้องกันการผูกขาดดังกล่าวข้างต้น ย่อมได้รับโทษทางอาญา โดยมีทั้งโทษจำคุก หรือปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ แล้วแต่กรณีขึ้นอยู่กับลักษณะและความร้ายแรงของการทำความผิด

ภายหลังที่พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ ใช้บังคับได้มาเป็นระยะเวลากว่า ๒๐ ปี กลับพบว่า พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ เกิดปัญหาการบังคับใช้กฎหมายขึ้นหลายประการ เช่น (๑) วัตถุประสงค์ของกฎหมายเองไม่ครอบคลุมถึงพฤติกรรมบางรูปแบบและโครงสร้างการประกอบธุรกิจที่มีความเปลี่ยนแปลงของโลกธุรกิจ หรือพระราชบัญญัติได้ยกเว้นไม่ใช้บังคับกับรัฐวิสาหกิจ ซึ่งโดยลักษณะของรัฐวิสาหกิจมีการประกอบธุรกิจการค้าเหมือนกับผู้ประกอบธุรกิจภาคเอกชนจึงเกิดความไม่เสมอภาค หรือ (๒) กลไกการบังคับใช้กฎหมายไม่มีประสิทธิภาพ เช่น คณะกรรมการขาดความเป็นอิสระและมีจำนวนมากเกินไป ทำให้การนัดประชุมแต่ละครั้งเกิดปัญหาอุปสรรค หรือในเวลากว่า ๒๐ ปี กลับไม่มีคดีเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ ขึ้นสู่การพิจารณาของศาล ทั้ง ๆ ที่ข้อเท็จจริงปรากฏตามข่าวหน้าหนังสือพิมพ์บ่อยครั้งว่า มีผู้ประกอบธุรกิจที่มีพฤติกรรมอาจเข้าข่ายกระทำ ความผิดตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้าฯ และหากพิจารณาในช่วงระยะเวลาที่พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้าฯ มีผลใช้บังคับจะพบว่า มีเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการจำนวน ๙๖ เรื่อง แต่คณะกรรมการสั่งยุติเรื่อง ๘๑ เรื่อง และสั่งให้อัยการจำนวน ๓ เรื่อง แต่อัยการสั่งไม่ฟ้อง และอยู่ในระหว่าง ดำเนินการอีก ๑๒ เรื่อง ซึ่งจากประเด็นปัญหาดังกล่าวข้างต้น ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๙ จึงได้มีการเสนอปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ ขึ้นใหม่อีกครั้ง เพื่อแก้ไขปัญหาคือข้อบกพร่องดังกล่าว และปรับปรุงมาตรการในการกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้าให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จนนำไปสู่การตราพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ขึ้น ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๐^{๑๐} ที่ผ่านมา

๒. ความแตกต่างระหว่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

จากสภาพปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้นไม่ว่าจะเป็นวัตถุประสงค์ของกฎหมายเองไม่ครอบคลุมถึงพฤติกรรมบางรูปแบบและโครงสร้างการประกอบธุรกิจที่มีความเปลี่ยนแปลงของโลกธุรกิจ หรือความไม่มีประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย จึงนำไปสู่การตราพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ขึ้นใหม่ โดยพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ (ฉบับใหม่) มีสาระสำคัญที่แตกต่างจากพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ (ฉบับเดิม) ในแต่ละประเด็นที่น่าสนใจที่จะขอยกเป็นตัวอย่าง ดังนี้

^{๑๐}ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยในมาตรา ๒ บัญญัติให้พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๒.๑ ขอบเขตการบังคับใช้กฎหมาย

เดิมทีในส่วนของ การดำเนินการกิจกรรมทุกกิจกรรมของรัฐวิสาหกิจจะไม่ต้องตกอยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติฉบับเดิม อย่างไรก็ตาม การกำหนดข้อยกเว้นดังกล่าวทำให้ก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมกับผู้ประกอบธุรกิจภาคเอกชนทั่วไปและไม่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล ซึ่งกิจกรรมของรัฐวิสาหกิจบางกิจกรรมมีลักษณะเป็นการค้าขายเหมือนดังเช่นผู้ประกอบธุรกิจภาคเอกชน ดังนั้น ในพระราชบัญญัติฉบับใหม่จึงบัญญัติยกเว้นให้รัฐวิสาหกิจเฉพาะในส่วนที่ดำเนินการตามกฎหมายหรือมติของคณะรัฐมนตรีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ ผลประโยชน์ส่วนรวม หรือจัดให้มีสาธารณูปโภคเท่านั้นที่จะไม่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติฉบับใหม่นี้^{๑๑} นอกจากนี้ เพื่อมิให้การกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้าตามพระราชบัญญัติฉบับใหม่มีความซ้ำซ้อนกับกฎหมายเฉพาะที่มีการกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้าเฉพาะกับการประกอบธุรกิจรายสาขาอยู่แล้ว เช่น การประกอบธุรกิจกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมจะอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ พระราชบัญญัติฉบับใหม่นี้ก็จะไม่ใช่บังคับแก่ธุรกิจดังกล่าว^{๑๒}

๒.๒ องค์กรกำกับดูแล

ในพระราชบัญญัติฉบับเดิมได้กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าโดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงพาณิชย์เป็นรองประธานกรรมการ และมีปลัดกระทรวงการคลังเป็นกรรมการ และมีผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความรู้และประสบการณ์ทางนิติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ พาณิชยศาสตร์ การบริหารธุรกิจ และการบริหารราชการแผ่นดิน จำนวนไม่น้อยกว่าแปดคนแต่ไม่เกินสิบสองคนซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยต้องแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิภาคเอกชนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งเป็นกรรมการ โดยมีเลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ ซึ่งเมื่อพิจารณาจากองค์ประกอบของคณะกรรมการดังกล่าวจะพบว่า มีจำนวนกรรมการมากเกินไปจึงทำให้เป็นปัญหาอุปสรรคในการนัดประชุมกรรมการ เนื่องจากกรรมการส่วนหนึ่งอาจติดภารกิจในหน้าที่งานประจำหรือว่างไม่พร้อมกัน อีกทั้งการกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นประธานกรรมการ และมีกรรมการโดยตำแหน่ง ๒ ตำแหน่งจึงอาจทำให้กรรมการไม่มีความเป็นอิสระและถูกแทรกแซงทางการเมืองได้ ดังนั้น องค์ประกอบของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าตามพระราชบัญญัติฉบับใหม่จึงได้กำหนดให้มีจำนวนแค่เจ็ดคน และกรรมการแต่ละท่านจะต้องทำงานเต็มเวลา โดยนายกรัฐมนตรีจะแต่งตั้งบุคคลที่ผ่านการคัดเลือกจากคณะกรรมการสรรหาโดยความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี อีกทั้งได้กำหนดคุณสมบัติของกรรมการ โดยจะต้องเป็นผู้ที่มีผลงานหรือเคยปฏิบัติงานที่แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้มีความรู้ และมีความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์ไม่น้อยกว่าสิบปีในด้านต่าง ๆ ตามที่กำหนดด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้คณะกรรมการเข้ามาทำหน้าที่กำกับดูแลการแข่งขันทางการค้าให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ^{๑๓} นอกจากนี้ พระราชบัญญัติฉบับใหม่ยังได้กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของบุคคลที่จะเข้ามาเป็นกรรมการ ซึ่งพระราชบัญญัติฉบับเก่าไม่ได้กำหนดไว้ เช่น ต้องไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง หรือไม่ดำรงตำแหน่งใด ๆ ในองค์กรธุรกิจ หรือเป็นหุ้นส่วนที่มีอำนาจจัดการในห้างหุ้นส่วน หรือผู้ถือหุ้นที่เกินกว่าร้อยละห้าของหุ้นทั้งหมดในบริษัทใด หรือไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใด ๆ ในสถาบันหรือสมาคมซึ่งเป็นการ

^{๑๑}มาตรา ๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

^{๑๒}มาตรา ๔ (๔) แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

^{๑๓}มาตรา ๗ และมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

รวมกลุ่มของผู้ประกอบธุรกิจที่มีวัตถุประสงค์หรือประโยชน์ร่วมกันในทางการค้าอีกด้วย^{๑๔} อีกทั้งเมื่อกรรมการพ้นจากตำแหน่งแล้ว พระราชบัญญัติฉบับใหม่ยังกำหนดห้ามมิให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งดำรงตำแหน่งใด ๆ ในบริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด หรือธุรกิจอื่นใดซึ่งเป็นคู่กรณีที่อยู่ในกระบวนการพิจารณาของคณะกรรมการเป็นเวลาสองปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งด้วย^{๑๕} ทั้งนี้ เพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำที่มีผลประโยชน์ขัดกัน

สำหรับสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าในฐานะหน่วยงานสนับสนุนและช่วยการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตามพระราชบัญญัติฉบับเดิมได้กำหนดให้จัดตั้งสำนักงานในกรรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ โดยมีอธิบดีกรมการค้าภายในเป็นเลขาธิการ จึงถือว่าสำนักงานเป็นหน่วยงานภายในกรรมการค้าภายใน แต่จากปัญหาเรื่องความเป็นอิสระและความคล่องตัวในการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงาน ประกอบกับเมื่อพิจารณาสถานะขององค์กรกำกับดูแลการประกอบธุรกิจรายสาขาของประเทศไทยในปัจจุบัน เช่น ธุรกิจการประกอบกิจการพลังงาน ธุรกิจการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม หรือธุรกิจประกันภัย ต่างล้วนเป็นองค์กรกำกับดูแลที่เป็นอิสระที่มีใช้ส่วนราชการทั้งสิ้น หรือองค์กรกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้าในต่างประเทศซึ่งส่วนใหญ่ล้วนอยู่ในรูปแบบของหน่วยงานที่เป็นอิสระ ดังนั้น พระราชบัญญัติฉบับใหม่จึงกำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการและไม่เป็นรัฐวิสาหกิจ มีฐานะเป็นนิติบุคคล แยกออกจากกรรมการค้าภายใน^{๑๖} โดยมีเลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด รับผิดชอบการปฏิบัติงานขึ้นตรงต่อประธานกรรมการ^{๑๗} มีระเบียบบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สินเป็นของตนเอง โดยนอกจากจะทำหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการแล้วยังมีหน้าที่ติดตามพฤติกรรมของผู้ประกอบธุรกิจที่อาจก่อให้เกิดการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ หรือศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัยเกี่ยวกับสินค้า การบริการ และพฤติกรรมในการประกอบธุรกิจ รวมทั้งเสนอแนะแนวทางและให้ความเห็นในการส่งเสริม พัฒนา และกำกับดูแลการประกอบธุรกิจอีกด้วย^{๑๘}

๒.๓ การควบรวมธุรกิจ

พระราชบัญญัติฉบับเดิมได้กำหนดข้อห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจกระทำการรวมธุรกิจ อันอาจก่อให้เกิดการผูกขาดหรือความไม่เป็นธรรมในการแข่งขันตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ แต่พระราชบัญญัติฉบับใหม่ได้กำหนดแยกไว้เป็นสองกรณี^{๑๙} โดยหากเป็นกรณีรวมธุรกิจแล้วอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใด ตลาดหนึ่งซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รวมธุรกิจ แต่หากกรณีรวมธุรกิจแล้วอาจก่อให้เกิดการผูกขาดหรือการเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดซึ่งถือเป็นเรื่องสำคัญ ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจจะต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการก่อน อย่างไรก็ตาม หากเป็นการรวมธุรกิจเพื่อปรับโครงสร้างภายในของผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนดย่อมไม่ถือเป็นการรวมธุรกิจที่จะต้องแจ้งหรือขออนุญาตต่อคณะกรรมการ

^{๑๔} มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

^{๑๕} มาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

^{๑๖} มาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

^{๑๗} มาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

^{๑๘} มาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

^{๑๙} มาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

๒.๔ การตกลงร่วมกันกระทำการอันเป็นการผูกขาด ลดการแข่งขัน หรือจำกัดการแข่งขัน

พระราชบัญญัติฉบับเดิมกำหนดแต่เพียงข้อห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจใดร่วมกับผู้ประกอบธุรกิจอื่นกระทำการใด ๆ อันเป็นการผูกขาด หรือลดการแข่งขัน หรือจำกัดการแข่งขันในตลาดสินค้าใดสินค้าหนึ่ง หรือบริการใดบริการหนึ่งในลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่กำหนด โดยหากฝ่าฝืนย่อมได้รับโทษอาญา แต่พระราชบัญญัติฉบับใหม่ได้กำหนดแยกข้อห้ามของการกระทำไว้เป็นสองกรณีโดยขึ้นอยู่กับลักษณะความร้ายแรงของการกระทำความผิด ซึ่งหากเป็นกรณีการตกลงร่วมกันของผู้ประกอบธุรกิจที่แข่งขันในตลาดเดียวกัน และการตกลงร่วมกันดังกล่าวเป็นการผูกขาด หรือลดการแข่งขัน หรือจำกัดการแข่งขันในตลาดสินค้าใดสินค้าหนึ่ง หรือบริการใดบริการหนึ่งในลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่กำหนด เช่น กำหนดราคาซื้อหรือราคาขายหรือเงื่อนไขทางการค้าใด ๆ ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อมที่ส่งผลต่อราคาสินค้าหรือบริการ ย่อมถือว่ามีความร้ายแรงดังนั้น หากมีการฝ่าฝืนกระทำความผิดจะต้องได้รับโทษอาญา คือ จำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินร้อยละสิบของรายได้ในปีที่กระทำความผิด หรือทั้งจำทั้งปรับ^{๒๐} แต่หากเป็นกรณีการตกลงร่วมกันของผู้ประกอบธุรกิจที่มีได้แข่งขันกันในตลาดเดียวกัน และการตกลงร่วมกันดังกล่าวเป็นการผูกขาด หรือลดการแข่งขัน หรือจำกัดการแข่งขันในตลาดสินค้าใดสินค้าหนึ่ง หรือบริการใดบริการหนึ่งในลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่กำหนด เช่น ลดคุณภาพของสินค้าหรือบริการให้ต่ำกว่าที่เคยผลิต จำหน่าย หรือให้บริการ หรือแต่งตั้งหรือมอบหมายให้บุคคลใดแต่ผู้เดียวเป็นผู้จำหน่ายสินค้าหรือให้บริการอย่างเดียวกันหรือประเภทเดียวกัน และไม่เข้าข้อยกเว้นตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งถือว่ามีความร้ายแรงน้อยกว่ากรณีแรก พระราชบัญญัติฉบับใหม่นี้จึงมีบทลงโทษแก่ผู้กระทำการฝ่าฝืนเป็นโทษทางปกครองเท่านั้น คือ ให้ชำระค่าปรับทางปกครองในอัตราไม่เกินร้อยละสิบของรายได้ในปีที่กระทำความผิด^{๒๑}

๒.๕ การกำหนดโทษสำหรับผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติฉบับเดิมได้กำหนดเฉพาะโทษอาญาสำหรับกรณีที่ผู้กระทำฝ่าฝืนมาตรการป้องกันการผูกขาดต่าง ๆ ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ แต่ในพระราชบัญญัติฉบับใหม่มีการกำหนดทั้งโทษอาญา และโทษทางปกครอง ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับลักษณะความร้ายแรงของการกระทำความผิด เช่น การที่ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดใช้อำนาจอย่างไม่เป็นธรรม หรือการตกลงร่วมกันของผู้ประกอบธุรกิจที่แข่งขันในตลาดเดียวกัน ซึ่งถือว่าเป็นการกระทำความผิดที่มีลักษณะร้ายแรงจะต้องได้รับโทษอาญา คือ จำคุก หรือปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ^{๒๒} ส่วนกรณีการควบรวมธุรกิจโดยมิได้มีการแจ้งหรือขออนุญาตต่อคณะกรรมการ หรือการตกลงร่วมกันของผู้ประกอบธุรกิจที่มีได้แข่งขันในตลาดเดียวกัน หรือการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม ซึ่งถือว่าเป็นการกระทำความผิดที่ไม่มีลักษณะร้ายแรงจึงกำหนดโทษทางปกครอง คือ ชำระค่าปรับทางปกครอง^{๒๓} ทั้งนี้ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพ โดยหากเป็นโทษทางปกครองพระราชบัญญัติฉบับใหม่นี้ได้ให้คณะกรรมการมีอำนาจออกคำสั่งลงโทษปรับทางปกครองได้โดยคำนึงถึงความร้ายแรงแห่งพฤติการณ์ที่กระทำความผิดโดยไม่จำเป็นต้องนำคดีเข้าไปฟ้องต่อศาลยุติธรรม เพื่อให้ศาลมีคำพิพากษาลงโทษผู้กระทำความผิดต่อไป^{๒๔}อันจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

^{๒๐}มาตรา ๕๔ และมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

^{๒๑}มาตรา ๕๕ และมาตรา ๘๒ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

^{๒๒}มาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

^{๒๓}มาตรา ๘๐ มาตรา ๘๑ และมาตรา ๘๒ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

^{๒๔}มาตรา ๘๕ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

๒.๖ การรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในการออกประกาศหรือระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติ

โดยที่พระราชบัญญัติฉบับใหม่ให้อำนาจคณะกรรมการออกระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้จำนวนหลายเรื่อง เช่น ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการแจ้งผลการรวมธุรกิจ การขออนุญาตและการอนุญาตให้รวมธุรกิจ หรือประกาศกำหนดลักษณะการกระทำของผู้ประกอบธุรกิจที่เป็นผลให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ประกอบธุรกิจรายอื่น ซึ่งตามพระราชบัญญัติฉบับเดิมถือเป็นอำนาจของคณะกรรมการที่จะมีอำนาจออกประกาศหรือระเบียบได้โดยไม่จำเป็นต้องรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสียหรือประชาชนก่อน อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาเนื้อหาของประกาศหรือระเบียบดังกล่าวที่พระราชบัญญัติให้อำนาจคณะกรรมการออกประกาศหรือระเบียบนั้นส่วนใหญ่มีผลกระทบต่อผู้ประกอบธุรกิจหรือภาคเอกชนไม่มากนัก้อย ดังนั้น ในพระราชบัญญัติฉบับใหม่จึงกำหนดเงื่อนไขก่อนที่คณะกรรมการจะออกประกาศหรือระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ โดยหากเป็นประกาศหรือระเบียบเกี่ยวกับการกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้าที่มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป คณะกรรมการจะต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียและประชาชนทั่วไปเพื่อนำความคิดเห็นที่ได้มาประกอบการพิจารณาออกประกาศหรือระเบียบนั้นด้วย^{๒๕} ทั้งนี้ การกำหนดให้มีการรับฟังความคิดเห็นต่อประกาศหรือระเบียบดังกล่าวเป็นไปตามแนวทางเดียวกับมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยซึ่งบัญญัติให้ “ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง ...”

๓. บทสรุป

ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จึงเห็นได้ว่า ประเทศไทยมีกฎหมายกำกับดูแลเกี่ยวกับการแข่งขันทางการค้าเพื่อให้ผู้ประกอบการธุรกิจมีการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรมเกิดขึ้นมาเป็นเวลานานแล้ว และได้มีการพัฒนากฎเกณฑ์ดังกล่าวเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้มีการตราพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ขึ้น ซึ่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวอาจถือได้ว่า เป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญสำหรับการสร้างกฎหมายกำกับดูแลเกี่ยวกับการแข่งขันทางการค้า โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีกฎหมายที่มีความทันสมัย สอดคล้องกับรูปแบบและพฤติกรรมประกอบธุรกิจที่เปลี่ยนไปอยู่ตลอดเวลา โดยองค์กรที่จะเข้ามาทำหน้าที่กำกับดูแลมีความเป็นอิสระและมีความคล่องตัวสูง ไม่ว่าจะเป็นคณะกรรมการที่ปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลาโดยเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์สูงอันจะเป็นประโยชน์ต่อการกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้า หรือสำนักงานซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ โดยมีเลขาธิการเป็นผู้รับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงานขึ้นตรงต่อประธานกรรมการ แต่ทำหน้าที่สนับสนุนภารกิจงานของคณะกรรมการให้สามารถขับเคลื่อนไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนกำหนดมาตรการในการป้องกันการผูกขาดและการค้าที่ไม่เป็นธรรมให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล ดังนั้น ผู้เขียนจึงหวังว่าพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ฉบับนี้จะเป็นกฎหมายกำกับดูแลเกี่ยวกับการแข่งขันทางการค้าที่มีประสิทธิภาพโดยกำกับดูแลผู้ประกอบการให้มีการแข่งขันกันอย่างเสรีและเป็นธรรมต่อไป

^{๒๕}มาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐